

Křtinský zpravodaj

2 / 2013 Kveten

www.krtiny.cz

Vážení a milí,

měl jsem to štěstí setkávat se s panem děkanem Tomášem Prnkou a prožívat ty krátké vzácné chvílky, které mne vždy obohacovaly...

A tak přišlo naše setkání, které se ukázalo jako setkání poslední. 27. února 2013 jsme ve Křtinách přivítali prezidenta polského Nejvyššího kontrolního úřadu pana Jacka Jezierski, podepsali smlouvu o spolupráci a prohlédli si kostel.

Z toho dne mám i obrázek, na kterém je zachycen moudrý, laskavý a hodný člověk. Jsem rád, že ten obrázek mám a doufám, že potěší i Vás a udělá Vám radost.

Přeji Vám vše dobré, s tichou vzpomínkou a velkou nadějí.

*V úctě Miloslav Kala,
prezident Nejvyššího kontrolního úřadu
V Praze dne 11. dubna 2013*

Vážení spoluobčané,

mnohé se odehrálo za těch pár měsíců od posledního čísla našeho Zpravodaje, o co bychom se s Vámi chtěli podělit. Zprávy radostné i méně veselé.

Bezesporu nejvýznamnější událost letošního jara z těch radostných nebyla. Byl jí odchod našeho dlouholetého spoluobčana a správce zdejší farnosti, pátera Tomáše Prnky. Ne každý z nás je praktikující katolík. Je mezi námi spousta jinověrců a ateistů, kteří by si snadno mohli myslet, že pro ně není důležité, co se děje na faře, co se děje ve světě věřících. Přesto i většina z nich páně děkanovu osobnost, přirozenou autoritu a obrovský přínos respektovala a uznávala. Je proto zcela na místě, pokud věnujeme v tomto čísle Zpravodaje významný prostor jeho památce.

V panu děkanovi odešla morální a duchovní autorita, člověk, který byl nevyčerpatelným zdrojem vědomostí. Věčně se usmívající a plný optimismu, vždy ochotný každého vyslechnout, který znal všechny své farníky. Svým nadšením a elánem dokázal v nelehké době zrekonstruovat chrám do současné podoby. Vrátil Křtinám a jejich chrámu význam, který vždycky mívaly. Navzdýcky pro nás zůstane naším panem děkanem. Je to pro nás velká ztráta, se kterou se budeme dlouho vyrovnávat. Všechna slova jsou málo, aby vystihla, co pro Křtiny pan děkan znamenal. Když se řeklo Křtiny, tak vždy následovalo: „*Vy tam máte pana děkana Prnku*“. Odešel velký-malý muž, bude nám moc chybět.

Starosta

Otci Tomášovi

V těchto dnech jsem za otce Tomáše odsloužil už 33. mši svatou. I takto se mu snažím vyjádřit svou vděčnost za to, že mne po mém ustanovení přijal s láskou a pokojem v srdci, jak jsem řekl při jeho pohřbu. Znal jsem ho už od svých kaplanských let v Jedovnicích, byl prvním děkanem, pod kterým jsem sloužil. A pokaždé, když jsem s ministranty putoval na Vranov, byli jsme od něj ve Křtinách mile přijati. Když jsem pak začal s meziříčskými farníky putovat na Velehrad, díky jemu se Křtiny mohly stát naší pravidelnou zastávkou. Když ho tenkrát někteří poutníci prosili, zda by mohli přespat přímo v ambitech, rád svolil a se svým typickým šibalským pohledem dodal: „*My jsme věděli, proč jsme sem dali novou dlažbu z pískovce. Ten je měkčí než žula, kterou prosazovali památkáři.*“

Musíme však všichni vděčně uznat, že při opravách poutního areálu měl on i jeho poradci šťastnou ruku. Díky podnikům se všechny opravy podařily. Díky za to patří i všem spolupracovníkům, kteří ochotně přidávali ruku k dílu zejména manželům Bezroukovým. Je zajímavé, že poslední mši svatou v našem

kostele sloužil právě při pohřbu pana Milana, své pravé ruky. Za jeho působení naše poutní místo nejen vykvetlo do původní krásy, ale i povyroستlo. Svědčí o tom především přírůstky z 21. století, na kterých má otec Tomáš hlavní podíl: zvonohra, kostnice a Radostná cesta. On také postavením kostela v Březině napevno zdůraznil to, že druhý vatikánský koncil prohlásil Pannu Marii Matkou Církve. Je to první kostel s tímto zasvěcením v naší vlasti. Kéž mu podle jeho přání na parte za to všechno Matka Boží ukáže Ježíše, Spasitele světa, Spasitele každého z nás.

Jan Peňáz

Když mi bylo jedenáct

Když mi bylo jedenáct, psal se rok 1968 a mne učil náboženství na základní škole v Adamově páter Tomáš Prnka. Byl skoro stejně velký jako my, usměvavý, vlídný, příběhy z bible nám připomínaly pohádky. Pak skončilo desetiletí se šestkou a změnil se rozvrh ve škole...

Víkendy tehdy trávil naše rodina už ve Křtinách a nedělní mše sloužil páter Samson, velký a důstojný, vzhledem ke své tehdejší výšce jsem ho vídala hlavně na kazatelně. Potom se najednou ve Křtinách objevil dobrý známý z Adamova a mne překvapilo, že na kazatelně byl skoro stejně vysoký jako páter Samson. Na dřevěný schodeček uvnitř kazatelny jsem přišla zanedlouho.

O pětatřicet let později jsme se potkali na trase mezi úřadem městyse a farním úřadem. Počínaje hasičskou a konče hubertskou poutí. V přípravě a uskutečňování různých akcí příležitostných pan děkan nejednou mne i další členy zastupitelstva vyškolil v akčnosti. Jeden den jsme se o něčem zmínili a druhý den už se poptávali různí zájemci o realizaci naznačeného, samozřejmě aktivizovaní panem děkanem.

Bylo zajímavé sledovat, jakou míru přirozené autority měl pan děkan mezi lidmi. Se svým typickým mírným úsměvem a jiskrným pohledem pronesl při jednání větičku, ze které by mohl případně vyplynout úkol, a téměř vždycky se onoho tušeného úkolu někdo z přítomných aktivně chopil. Patřil zkrátka k typu lidí schopných naplánovat, realizovat i dotáhnout své záměry až do zdárného konce.

*Prof. MUDr. Hana Kubešová-Matějovská, DrSc
předchozí starostka*

Vzpomínka na Otce Tomáše

Šedm týdnů, je to moc, nebo málo? V lidském životě jistě velmi krátká doba na dostatečné pochopení a smíření se s tím, že odešel člověk, jehož jméno bylo, ač tomu někteří nebudou chtít věřit, spojováno nejen s křtinským poutním

chrámem, ale také s celou naší obcí, jejíž jméno se snažil vždy prezentovat jako název a symbol místa historicky výjimečného, navštěvovaného tisíci poutníků, bezejmenných obdivovatelů a také na jeho pozvání mnoha výjimečnými osobnostmi, které toto místo obohatily nejen statky hmotnými, ale i duchovními.

Měl jsem tu čest s tímto vzácným člověkem dlouhá léta spolupracovat a v rámci svých možností se spolupodílet na mnoha aktivitách nejen v rámci obce, ale i farnosti. Za tu dobu jsem poznal, že byl člověkem, který se snažil vždy, pokud to bylo v jeho možnostech a silách, vyhovět žádostem o pomoc, přimluvu či poskytnutí jeho služeb, ať v rámci svého kněžského poslání, nebo jen obyčejné lidské pomoci.

Nechci vyjmenovávat všechny jeho aktivity, ať stavební opravy chrámu, studánky, klekátko, zvonohru či „Radostnou cestu“, chci jen připomenout, že nás především opustil člověk, který se na nikoho nedokázal zlobit, uměl se vžít do potřeb druhých, měl pochopení pro strasti svých bližních, uměl jim naslouchat i poradit. Jeho ztráta vyniká ještě víc v této době křtinských poutí, kdy nám všem, poutníkům i místním chybí jeho „vítám vás a zdravím v křtinském chrámu, který nazýváme Perla Moravy a který je nejkrásnější, když je plný lidí“. Myslím si, že právě pro tyto vlastnosti nám všem, kteří jsme měli otce Tomáše rádi, bude stále velmi chybět.

*Stanislav Klíma
bývalý starosta*

Pohřební řeč za křtinské farníky

Ó Bože, můj Bože Hospodine, Pane náš, vyslyš naše prosby a v příhodném čase v Domě Otcově přijmi nás do své náruče tak, jak jsi přijal svého služebníka Tomáše. Sloužil Ti věrně, bylo by to za 10 dnů dlouhých 63 let. Z toho u Panny Marie Křtinské 39 roků a 4 měsíce by to byly v dnešní den pohřbu. Náš pan děkan, jak jsme mu většinou říkali, ať už mluvím jménem křtinských farníků či jménem občanů Křtin, se stal známou osobností nejen v okolí a kraji a na místech odkud k nám přicházejí poutníci, ale i v jiných částech republiky, kam jsem dříve jezdíval při své práci.

V jedné zdravotní pojišťovně mně jedna pracovnice vyprávěla dlouhý a dojemný příběh, jak skrze poutní místo Křtiny a neznámého člověka, který se nakonec představil jako křtinský farář, přišla znovu k víře, dospělá dcera a dvě vnučky se daly pokřtít a křest přijal i zeť, který o víru dříve nestál. „*Poděkujte mi za to vše.*“ To jsem dávno učinil, jen za to dnes znovu děkuji.

Pane děkane, děkujeme Vám za všechno co jste pro Křtiny, kostel a toto krásné a starobylé a posvátné místo vykonal. Nebylo to vždy snadné. Vyskytly

se překážky, setkal jste se s nepochopením některých věřících a některých představitelů církevních otců.

Když jsme Vám 14.2.2013 po mši svaté v Zimní kapli přáli k narozeninám, nikdo si nepřipustil, že je to naposledy, i když jste byl již předtím vícekrát v nemocnici. Přáli jsme Vám to obyčejné a lidské – hodně zdraví a vše nejlepší. Vždyť ten obyčejný člověk, obyčejné přátelství, obyčejný den a obyčejný chléb jsou největší dary, které jsme dostali.

Když pak na Bílou sobotu začala nová média přinášet smutnou zprávu – ve Křtinách zemřel neobyčejný člověk farář Tomáš Prnka a večer po Vzkříšení navrátiv se z Říma umíráček zvon tuto pravdu potvrzoval ve večerní krajině, stal jste se svou obyčejností nezapomenutelným.

Loučím se s Vámi pane děkane jménem svým a jménem všech věrných farníků ze Křtin, kteří s Vámi prožívali ta léta služby a stáli vždy při Vás. Loučím se s Vámi na požádání pana starosty městyse Křtin jménem všech občanů a celé krásné přírody, která k obci patří. Odešel jste tam, kam všechna pokolení odešla,

- a lesy budou dále v slunci snít
- a Boží Muka ve stráni zas pozvednou nás k Bohu
- a vody všech potoků budou dřímat v lesku bílých hvězd
- a Radostná Cesta se orosí, aby znovu radost přinášela
- a studánka tam u silnice zas občerství pocestného,
aby pak v tichu lesa rozjímal u klekátká.

A zvuky zvonů po polední zas oznámí nám ve zvonohře č a s.

Odpočívajte v pokoji s Pánem Bohem.

Bohumil Odehnal

Vzpomínka opata Kosíka

S panem děkanem Tomášem Prnkou jsem se seznámil před dlouhým časem a to v Žarošicích, kam jsme oba ze svých rodišť rádi chodili na pout'. Také nás oba spojoval vnitřní vztah k Panně Marii Křtinské. On zde byl duchovním správcem a Křtiny, stejně jako moje rodiště, patřily premonstrátům ze Zábřovic. Tam také nacházím počátek svého řeholního povolání.

Často jsem pana děkana nazýval druhým opatem Matuškou – ten první dal chrám před více než 250 roky postavit – ten druhý jej nechal celý obnovit.

Rád vzpomínám na křtinské korunovační slavnosti, kdy pan děkan nechal svatým otcem Janem Pavlem II. posvětit korunky a žezlo milostné sochy Panny Marie Křtinské. Snad jsem byl mezi prvními, kterému se svěřil se svým záměrem. Potom jsme byli spolu několikrát v Praze na nunciatuře, kam jsme před

návštěvou papeže v roce 1997 zavezli korunky a žezlo. Pan děkan měl z jejich posvěcení velikou radost. Koncem srpna toho roku se uskutečnila korunovační pout', kterou jsme společně připravovali. Pozval na ni pana apoštolského nuncia Giovanniho Coppu (dnes kardinála), našeho pana biskupa Vojtěcha a premonstrátské opaty Víta Tajovského a Michaela Pojezdného. Také přijelo mnoho kněží a poutníků. Mně svěřil vznešený úkol: nasazovat korunky na milostnou sochu Panny Marie s Ježíškem a vložit žezlo do její ruky.

Častokrát mě zval na pout', pozval mě co by kazatele na své diamantové kněžství a naposled jsem byl od něho poctěn, když jsem mohl splnit jeho přání stejně jako nejbližších příbuzných a vykonat pohřební obřady a uložit jeho tělo na křtinském hřbitově do hrobu posledního zábrdovického opata Michaela Maraveho.

Nyní prosím, aby Panna Maria Křtinská dovedla svého věrného strážce kněze Tomáše k svému Synu do Božího království.

*Marian Rudolf Kosík
opat kláštera praemonstrátského v Nové Říši*

Vzpomínka virtuózní cimbalistky

V polovině devadesátých let jsem navštívila slavné Mariánské poutní místo Panny Marie z Guadalupe v Mexiku, což ve mně zanechalo nesmazatelný intenzivní zážitek na celý život. Tento pocit se ještě zesílil v roce 2000, kdy jsem poprvé navštívila Křtiny. V roce 2001 jsem se pak nejen fakticky, ale především duchovně do Křtin provdala. Můj manžel mě tu přišel představit jako svoji nevěstu panu děkanu Tomáši Prnkovi, který zde, jak známo, řadu let působil jako příkladný pastýř svého stáda.

Kdykoliv jsme pak přijížděli navštívit křtinské příbuzenstvo, zastavili jsme se pozdravit pana děkana. Vždy si pro nás našel chvílku, přerušil svůj úřad nebo třeba práci na zahrádce - člověk by se divil, že duchovní má tak přirozený vztah k fyzické práci - a věnoval nám svůj nadhled, moudrost, laskavost a dokonalý poměr hmotného a duchovního v člověku.

Každý úkon spojený s úřadem, který pro nás sloužil - svatba, křtiny, pohřeb - byl obrovským svátkem nahlíženým z pohledu věčnosti. Jeho osobnost se viditelně promítla do gigantického díla na rekonstrukci a restauraci Mariánské svatyně a ještě silněji do mysli, paměti a duší věřících, kteří měli příležitost jej osobně potkat. Na sklonku života dokázal čelit útokům lidské malosti. „Boží láska je věčná, zloba lidská nekonečná ...“. Ani biskupská nepřítomnost na jeho pohřbu neumenší jeho velikost a památku, kterou zanechal.

Zuzana Zdráhalová Lapčíková

Vzpomínka bývalého starosty

Přišla chvíle, kdy se zub času začal zakusovat do kdysi velmi pevného kamenného oplocení hřbitova a hřbitovní kapličky. Podařilo se zajistit peníze na demolované části oplocení, na rozšíření hřbitova s novým oplocením a na opravu kapličky od střechy po základy. Pod podlahou kapličky bylo však tajemství zakryté těžkou betonovou plotnou. Parta pomocníků dokázala víko uvolnit a několika páry silných rukou se podařilo desku pozvednout tak, aby se alespoň škvírou mohlo poodhalit tajemné podzemí. Světlo spuštěné do otvoru osvětlilo část prostoru a byly zahlédnuty rakve.

Dosti přísné předpisy vztahující se k pohřebnictví jsme si nedovolili porušovat. Proto jsme se obrátili na osobu nejpovolanější, a tou byl pan děkan Tomáš Prnka. Ten prozkoumal farní archiv a zjistil, že kapli nechala postavit rodina Moritz a Adela Teuber, spolu s rodinou Offermann. Nic bližšího o pohřbení zemřelých není v matrice uvedeno. Nahlédnutí do hrobky po mnoha desetiletích nic nebránilo. Po zvednutí víka se objevil prostor pod celou kaplí a v něm umístěných celkem 9 rakví z toho 3 dětské. Rakve byly vyrobeny z plechu, který měl zřejmě odolávat korozi. U některých rakví však bylo viditelné již silné poškození. Na jedné z rakví byla položena již ztrouchnivělá kožená rukavice zapomenutá tam před mnoha lety.

Pan děkan zemřelým věnoval tichou vzpomínku, požehnání a pokynul, aby byl zemřelým opět vrácen klid. Betonové víko bylo vráceno zpět na své místo.

*ing. Stanislav Kubeš
bývalý starosta*

Spolupráce MENDELU s páterem Prnkou

S páterem Tomášem Prnkou, dlouholetým děkanem Farnosti Křtiny, udržovala Mendelova univerzita v Brně letitý a veskrze pozitivní vztah, který lze charakterizovat jako společné úsilí o posilování krásy přírodní i duchovní ve Křtinách a okolí na bázi vzájemného přátelství a úcty. P. Prnka byl nejen známým knězem a emeritním farářem mariánského poutního chrámu ve Křtinách, který měl velkou zásluhu na jeho kompletní obnově, ale i rozvoji, když inicioval pořízení unikátní křtinské zvonohry s 33 zvony. Byl to charismatický člověk, který se i přes svůj pokročilý věk živě zajímal o vše kolem sebe, člověk hluboce vzdělaný, vyznávající duchovní i kulturní hodnoty, s moderním myšlením, milující přírodu a především člověk, který výborně rozuměl jiným lidem. Takový byl i jeho vztah k naší univerzitě, neboť byl velmi dobře obeznámen s činností její i jejího školního lesního podniku. Rád přijímal účast na řadě univerzitních aktivit, mnohým z nich vtiskl nezaměnitelnou podobu.

Ze součinnosti univerzity a P. Tomáše Prnky připomínáme:

- zbudování naučné stezky Chvála stromů, spojující Křtiny (chrám) s Arborem Křtiny (symbolických 14 zastavení) – dílo učitelů a studentů ZF MENDELU

- založení tradice troubených hubertských mší v křtinském chrámu (v roce 2012 se tato mše konala již po třinácté), a to v rámci svatohubertských slavností, konaných pod patronací rektora MENDELU

- vyhlášené pořádání vánočních koncertů v křtinském chrámu, včetně květinové výzdoby od posluchačů ZF MENDELU

- novou tradici setkávání mysliveckých trubačů při Křtinském vytrubování (letos již 4. ročník), konané v areálu ŠLP Křtiny a v křtinském chrámu

- společné budování sakrálních památek na pozemcích univerzity – Poklona, Radosná cesta, Boží muka

- opravy historických míst a památek – zámecká zahrada (část univerzitní, část farní), klekátko ve Viligruntu

- pořízení 1 zvonu univerzitou do zvonohry v ambitech.

Mendelova univerzita v Brně s hlubokým pohnutím přijala o letošních velikonocích svátcích zprávu o skonu P. Tomáše Prnky. Odešel člověk, který chval univerzitu v úctě a přízni a univerzita jej bude velmi postrádat.

*PhDr. Taťjana Šabartová
kancléřka*

Rektorát Mendelovy univerzity v Brně

Vzpomínka někdejšího souseda

V životě potkáme spoustu lidí. Některé mineme, některé oslovíme a když máme štěstí, potkáme člověka s čistou duší a velkým srdcem. Já to štěstí měl a před léty jsem se ve Křtinách potkal s panem děkanem Prnkou. Náš vztah byl přátelský.

Pan děkan uskutečnil velké dílo při opravách kostela, ale především se vryl nesmazatelným způsobem do srdcí svých farníků a občanů křtinského regionu.

Na letošní Velký pátek nás zastihla smutná zpráva, pan děkan umřel a my už mu nikdy nestihneme říci vše, co jsme říci chtěli, slova díků, svoje prosby a otázky.

Život skončil a začíná vzpomínka. Obvyklá fráze. Při pohřbu a také v tisku bylo o životě a díle pana děkana řečeno vše. A mám-li nyní já vyjádřit svůj osobní vztah, resp. vzpomínku, pak pro mě, zcela jednoznačně, to byl člověk veskrze lidský s velkým porozuměním pro vše lidské, co se dělo kolem něj. Člověk, na kterého prostě nelze zapomenout.

Sedmnáct let jsme byli sousedé a také správci křtinských dominant – chrámu a zámku. Obdivuji pana děkana v tom, jak se mu podařilo opravit křtinský chrám. Ty desítky kulturních památek v interiéru, ale i ty, obrazně řečeno, hektary střeš a stovky metrů okapných svodů. Dovedu si představit co vše pro zdar těchto věcí musel vykonat, aniž měl za sebou štáb placených spolupracovníků, kteří by mu pomáhali při „administrování“ žádostí o finanční prostředky. Dovedu si rovněž představit, jaké pocity asi prožíval, když byl při vyřizování těchto žádostí poslán různými úředníky, kteří mu dávali najevo jak jsou důležití, z místa na místo. Vím přesně jak mu bylo, když ti někteří, méně úspěšní, mu dávali najevo svoji závist. On se však od svého záměru, plynoucího z jeho služby, nenechal nikdy odradit a za jeho naplněním si vždy skromně a poctivě šel. A výsledek se dostavil. Křtinská perla září do dále a důstojně vítá návštěvníky křtinského městyse.

Mohl bych vzpomínat na společné akce, ale to už dříve udělali jiní a hlavně ti, kteří to chtějí vědět, o nich vědí. Snad jedna příhoda, která také o něčem svědčí. Jednou se moji kolegové ze stavebního střediska, provádějící opravy na křtinském zámku, provrtali do ložnice pana děkana. Nevím, zda jiný soused na jeho místě by se s námi ještě bavil. A tak prostě jen povzdech - pan děkan byl hodně trpělivý při provádění oprav zámku. I tato skutečnost potvrzuje jeho lidství. Jeho toleranci, pochopení pro druhé, ochotu vždy vyslechnout a snahu pomoci, byť třeba jen dobrým slovem.

Každý, kdo vedl, byť sebemenší pracovní skupinu, ví jaké to je být v této skupině osamocen. Z rozhovorů s panem děkanem vím, že i on prožíval těžké chvíle plynoucí z nepochopení jeho záměrů. Přesto a možná právě proto jsem vždy u něj nacházel slova pomoci a pochopení. A i to je skutečnost, pro kterou si jej vážím.

Před nedávnem, při příležitosti křtinského jubilea, jsme jako křtinští lesníci postavili k počtě tohoto poutního místa skromnou vzpomínku. Stojí na protější straně oproti chrámu. Vžil se pro ni název Prnkova vyhlídka. Jméno pana děkana je na ní i připomenuto. Je to výraz poděkování a úcty křtinských lesníků k místu a muži, který mu tak poctivě sloužil. Pomník je ze dřeva a tak při nedostatečné péči a díky povětrnostním vlivům může časem chátrat. Co ale určitě zchátrat nemůže je „pomník“ v srdcích nás všech, kteří jsme pana děkana měli rádi. Pan děkan bude scházet. Scházet bude jeho laskavé slovo, jeho úsměv. A tak ještě jednou pane děkane veliké díky!

Nechť Vám a Vašemu dílu křtinské lesy věčně zpívají tu nejkrásnější píseň.

*S úctou
Jaroslav Martínek
předchozí ředitel ŠLP*

Jarní úklid

Na jaře 1974 nastal, jako každý rok, jarní úklid v rámci „Akce Z“. Obecní rozhlas lákal dechovkou k hojně účasti, brigádníci se pomalu scházeli na náměstí a najednou se objevil u autobusové zastávky drobný černovlasý chlapík v modrých montérkách s hráběmi v rukou a pustil se do práce s námi ostatními. Na faře byl již od prosince, ale tady jej nikdo nečekal. Byl jsem tehdy gymnasta a měl jsem plnou hlavu jiných starostí, ale tento zážitek na mne učinil hluboký dojem a nosím jej v paměti již téměř čtyřicet let. A nezůstalo jen u jarního úklidu. Neváhal se vždy znovu obléci do montérek a pomáhat třeba se stavbou lešení nebo mícháním vápna. Ve své kronice zachytil i příhodu, kdy ve dvě hodiny v noci z 18. na 19. srpna 1977 sám vylezl po lešení na střechu kopule, aby ji zakryl před mimořádně silným deštěm. A neváhal také zapojit do prací na opravě kostela každého, kdo mohl nějak pomoci. Ochotné farníky, ale i různé státní podniky. Dnes už málokdo ví, že mu třeba zaměstnanci Výzkumu organizovali v Adastu Adamov výrobu nového srdce pro zvon Antonín, odbíjející od té doby každé poledne.

Pan děkan se pustil do svého poslání s vervou, která si postupně získávala úctu nejen křtinských farníků a poutníků z celé Moravy, ale i ostatních obyvatel Křtinska a dokonce i tehdejších mocipánů. Jeho nepřehlédnutelné manažerské schopnosti a nepředstíraná pracovitost mu otvíraly dveře i tam, kde tenkrát nebyli kněží vítáni. S panem Milanem Bezroukem, který byl jeho prodlouženou rukou v technických záležitostech a s paní Markétou, starající se o týlové zabezpečení, vytvořil dobře fungující tým, schopný řešit i ty nejsložitější problémy přestavby kostela. Opravy pokračovaly neuvěřitelným tempem, zatímco my, občané, jsme se stále obtížněji a se stále menším nadšením scházeli o sobotních brigádách na stavbě nové samoobsluhy.

Svými organizačními schopnostmi, komunikativností a tím, že se dokázal postavit k práci, ať už při opravách kostela, při opravách kapliček, či budování kostela v Březině, získával si srdce dělného lidu. Cítili, že si jejich práce váží, že je jedním z nich a rádi mu pomohli, pokud on potřeboval jejich spolupráci. Měl úctu k poctivé práci a nešťtíl se jí ani později. Když jsem s ním týden před jeho smrtí hovořil o prospěšnosti fyzické práce, vyprávěl mi, že navštívil nějaký klášter: „*Bratři tam mají krásně vybavenou posilovnu a v ní posilují. A přitom si platí babku, která jim na zahradě okopává mrkev.*“ Nechápal, proč se trápí v posilovně, když mohou mnohem užitečněji trénovat na zahradě s motykou v ruce. Ani já nechápu.

Byl neobyčejně společenský. Známa je jeho myšlenka, že sebekrásnější kostel je bez lidí k ničemu. Téměř nepřetržitě přijímal návštěvy, často pozval někoho k obědu a sám také rád přijal pozvání třeba na oslavu narozenin nebo svatební veselku. Chvilku poseděl, s každým pohovořil a rozloučil se. Lidé

se rádi scházeli u něho na faře, později na vejminku ve dvoře. Poutníci, třeba ti z Břestu, ale i z mnoha dalších vzdálených měst a dědin, se těšili na pravidelnou návštěvu křtinské fary celý rok.

Nesnášel chamtivost, vypočítavost a přetvářku, kterou na svých farnících neomylně poznal, ale pro drobné lidské slabosti měl pochopení. V jeho komoře nikdy nechybělo dobré víno a vynikající slivovice, kterou často hostíval i mne. Nevím odkud ji měl, ale byla výborná. Sám ve skutečnosti téměř nepil. Měl takové štíhlé keramické štamprličky s obrázkem. „*Ty mám nejraději, protože do nich není vidět. Každému naliju po okraj a sám si tam jen tak kápnu*“, prozradil mi jednou. Vzpomněl jsem si na to, když jsem u něj jednou v neděli odpoledne zastihl kolem stolu v kuchyni skupinku rozšafných strýců, po dobrém truňku náležitě hovorných. Pan děkan seděl na legátce u sporáku, v ruce keramickou štamprličku a spokojeně se usmíval, že je u něj lidem dobře.

Kdysi jsem k němu přišel po ostatkách, na začátku půstu. Vyřešili jsme, co bylo třeba, a pak nám nalil do keramických štamprliček. Tu mne napadlo zeptat se ho: „Pane děkane a není to hřích, pít, když začal půst?“. Usmál se a poučil mne po latinsky: „*Liquidum non frangit ieiunium*“ (volně přeloženo: „tekuté půstu neškodí“). A tak jsme si štrnkli.

Když jsem jej loni v září navštívil v bohunické nemocnici, napadlo mne, že bych mu jeho pohostinnost mohl alespoň jednou oplatit a vytáhl jsem z kapsy dvě štamprličky. Panu děkanovi se rozzářily oči. Byl potěšen, že jsem mu přinesl do toho sterilního nemocničního prostředí kus obyčejné životní radosti, ale odmítl. Bral léky a nechtěl si zkomplikovat léčbu.

Chodíval jsem za ním na vejminek rád, ale věděl jsem, že je spousta dalších lidí, kteří jej chtějí nebo potřebují navštívit a i on si potřebuje občas odpočinout. Proto jsem se snažil chodit k němu co nejméně, vždy s nějakým konkrétním problémem, abych jej neobtěžoval zbytečně.

Jednou mi pravil, že v mládí, když se rozhodoval čím bude, chtěl být matematikem, stejně jako já. Napadlo mne sice, jestli třeba čalouníkům neříká, že chtěl být čalouníkem, ale on skutečně studoval prestižní matematické gymnasium na ulici kpt. Jaroše v Brně, takže zřejmě opravdu o matematice uvažoval. Nakonec u něj zvítězilo kněžství a myslím, že to bylo dobře. Své obdivuhodné umění jednat s lidmi, své mimořádné organizační schopnosti, fenomenální paměť a psychologické nadání by v matematické branži těžko uplatnil.

Jsou pastýři - vůdcové, kteří - jsouce přesvědčeni o své neomylnosti - kráčejí příkladem v čele svého stáda. Jenže mají-li jít v čele, musí se otočit k svým ovečkám zády. A to pan děkan nechtěl. Vzešel z prostého lidu a nechtěl s ním ztratit kontakt. Zvolil si proto jinou cestu. Šel uprostřed svých oveček a dokonale proto znal jejich tužby, stesky a potřeby. Věděl, která ovečka váhá a která nestačí ostatním. Nevedl je osobním příkladem, ale radou, povzbuzením

a inspirací. Byl vzdělaný, rozuměl latině i řečtině, ale přesto hovořil obyčejným, rozvážným jazykem, aby mu i ta poslední ovečka porozuměla. A své ovečky znal dokonale, v dobrém i špatném.

Přes veškerou velkolepost kostela i fary žil neobyčejně skromně. Raději investoval do oprav kostela, než svého příbytku.

Na vejminku přijímal pan děkan návštěvy většinou ve světnici, obložené knihami, ale přátele někdy pozval i do kuchyně. V ložnici měl starý televizor, který bylo vždy velmi obtížné přemluvit, aby zachytil alespoň některé ze stanic nabízených obecní kabelovkou, to mu ale moc nevadilo. Jeho život naplňovaly jiné cíle. K jejich uskutečňování používal i ve svém věku počítač, s jehož pomocí dokázal komunikovat s celým světem. Pracoval doslova do posledního dechu. Dalo by se říci, že zemřel vstoje, uprostřed práce, téměř současně se svým dlouholetým nerozlučným spolupracovníkem Milanem Bezroukem.

Celý život šel za svým cílem, vytrvale a úspěšně. Není proto divu, že měl i nepřátele, že někdy vzbudil nepochopení nebo i nevraživost. Vyčítali mu, že je příliš vstřícný k těm, kteří si to nezaslouží, ale on nechtěl být soudcem. Odpovídal slovy evangelia: „Nesudítež, abyste nebyli souzeni (Mt7,1)“. Mimořádný respekt, který si vydobyl mezi věřícími i bezvěrci, uznávali i jeho nepřátelé a většinou i oni mu přišli vzdát zasloužený hold na jeho poslední cestě. A byl-li snad přece někdo tak malý, že ani ve smrti nesebral odvahu najít si k němu cestu, myslím, že by pan děkan ani jeho nesoudil: „Odpouštějte, a budeť vám odpuštěno (L6,37).“

Byl pastýřem všech, bez rozdílu věku, majetku, ba i vyznání. Když jsem stál během jeho pohřbu s chrámovým sborem na kůru, nad chrámem napěchovaným k prasknutí, vzpomněl jsem si na jeho celoživotní snahu naplnit kostel lidmi a také jsem si uvědomil, že snad ještě nikdy nepřišlo na mši svatou tolik ateistů. Není snad právě v tom smysl missionářské práce?

Petr Švenda

Páně děkanovo stavební dílo

Úmrtí pana děkana Prnky je ztrátou pro všechny obyvatele Křtin, protože přínos jeho práce pro Křtiny je zcela mimořádný. Jeho celoživotní úsilí o záchranu a zvelebení nejdůležitější křtinské památky, chcete-li, turistické atrakce, staví naši obec na úroveň nejvýznamnějších poutních a turistických cílů v České republice. Láká k nám každoročně velké množství věřících i turistů, kteří chtějí na vlastní oči spatřit jednu z nejkrásnějších Santiniho staveb a ohromeni žasnou nad velkolepostí monumentální, dobře udržované stavby, uprostřed jinak celkem bezvýznamné vesničky v údolí mezi lesy, která si i díky tomu sebevědomě říká městyš.

A nejde jen o žasnoucí návštěvníky. Reprezentativní budova kostela spolu s nově opraveným zámekem je dnes velmi pádným argumentem v našich žádostech o všemožné dotace u státních i evropských institucí, bez nichž by nebylo kanalizace, vodovodu, opravených chodníků a dalších staveb ve Křtinách. Kostel se zámekem lákají nejen poutníky a turisty, ale i významné osobnosti veřejného života, které tak získávají povědomí o tom, že existujeme a že stojí za to investovat do zušlechťování naší krásné obce.

To vše pan děkan věděl. Křtiny miloval a věnoval jim klíčovou část svého života. Úspěšně získával prostředky na generální opravu kostela a celé farnosti i v nepříznivé době, která opravám církevních památek příliš nepřála, ale nepolevil a zanechal nám díky tomu odkaz nedozírné hodnoty, který budou oceňovat i generace našich dětí a vnoučat.

Zkusme si v krátkém přehledu připomenout alespoň některé ze stavebních počínů, jež pan děkan během svého téměř čtyřicetiletého působení ve Křtinách realizoval.

Na prvním místě stojí bezesporu **generální oprava křtinského chrámu**. S drobnými opravami fasády bylo započato těsně před jeho nástupem v roce 1972. Kostel byl v havarijním stavu, podle pamětníků zatékalo i dovnitř chrámu, střechy ambítů byly proraženy padajícím sněhem. Generální oprava proto započala ihned po jeho nástupu. Během následujícího desetiletí proběhla výměna vadných krovů a všechny střechy kostela byly pokryty měděným plechem. Byla odvodněna sakristie a později celý kostel, proběhla oprava vnějších omítek kostela, ambítů i kaple Svaté Anny, oprava hlavního schodiště a hodinového stroje. Na počátku osmdesátých let byly restaurovány fresky uvnitř chrámu a v dalších letech probíhala postupná restaurace ozdob a vnitřního vybavení kostela.

Rekonstrukce kaple Svaté Anny byla dokončena až v závěru devadesátých let opravou hrobky a vnějšího soklu.

Paralelně s tímto hlavním úkolem probíhaly nezbytné **opravy kostela v Bukovince**. Po počátečních problémech proběhla v druhé polovině sedmdesátých a na počátku osmdesátých let oprava střechy, fasády a vnitřního vybavení, přístavba sakristie, vytápění a úpravy okolí.

S **opravami fary** bylo nutno začít již v roce 1974. Během oprav trvajících téměř do konce sedmdesátých let, byla budova kompletně zrestaurována, vyměněna schodiště, okna, instalovány nové střechy, ozdobné mříže, restaurována fasáda se štukovou výzdobou, přebudována kanalizace a provedeny úpravy okolí fary.

Immediately po změně politických poměrů byly zahájeny přípravy na **výstavbu nového kostela v Březině**. Samotná stavba probíhala bleskově v letech 1993 až 1995.

Na počátku devadesátých let byla v suterénu kostela odhalena a v upravené hrobcě pod hlavní lodí zpřístupněna originální **kostnice**, která se stala lákadlem pro poutníky i turisty.

Ani **drobnější stavby** neunikly páně děkanovu budovatelskému úsilí. Hned na počátku sedmdesátých let zřídil pro poutníky pod ambity WC, pak nechal opravit kapličku u Machačů a řadu dalších kapliček, včetně známého barončina klekátka v lese za Křtinami.

Dalším významným počinem bylo **zbudování zvonohry** o 33 zvonech. Pro farníky i různé organizace a instituce se stalo prestižní záležitostí podílet se finančně na nákupu jednotlivých zvonů.

V roce 2004 byla vybudována **Radostná cesta**, soustava osmi kapliček v lese na úbočí Hory s výhledem na Křtinské údolí.

Nakažlivost tvůrčího úsilí pana děkana nezůstala bez odezvy. Zaměstnanci Školního lesního podniku vybudovali na jeho počest v roce 2010 u příležitosti křtinského jubilea ve stráni pod Dřínovou, na místě s nejkrásnějším výhledem na Křtiny, posezení a originální křížek ve tvaru třiatřiceti dubových břevien. Nápis „*Bůh žehnej tomuto kraji*“ podtrhuje páně děkanův hluboký vztah ke Křtinskému údolí, jeho přírodě a jeho obyvatelům.

Náš výčet zahrnul jen pár nejdůležitějších počínů. Celé stavební dílo pana děkana ve Křtinách a okolí je popsáno ve farní kronice a zveřejněno na webových stránkách www.krtiny.katolik.cz. Je to zajímavé čtení o díle člověka, který dokázal být úspěšný navzdory době a naplnit svůj život ve prospěch nás všech.

A uvědomíme-li si, že současně s tím úctyhodným seznamem, který v kronice popisuje, dokázal se pan děkan plně věnovat i svému kněžskému poslání v rozlehlé farnosti s významným poutním centrem, zabývat se historií Křtin a vydávat vlastní časopis, musíme před jeho památkou hluboce smeknout.

Redakce

Jubilanti

V letních měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Červen

Viola Bednářová, Josef Kotulán, Silva Nezvalová

Červenec

Vítězslav Hošek, Jan Opletal, Ludmila Pražáková

Srpen

Františka Bílá, Marie Hubeňáková, Dáša Martinková,
Stanislav Pařil, Jaroslav Popelka, Ladislav Szabó,
Jindra Tarnovská

Září

Anna Koukalová, Emilie Ludvíková

Říjen

Marie Bischofová, Jitka Dürerová, Marie Hrubá,
Ludmila Meluzínová

Přejeme jim do dalších let života dobré zdraví a osobní spokojenost.

Pytlový sběr

V následujícím období proběhne pytlový sběr v těchto termínech (každý čtvrtý čtvrtek):

6. června, 4. července, 1. srpna, 29. srpna, 26. září, 24. října

Jak jsme na tom s dotacemi?

Chtěl bych Vás seznámit, jak jsme na tom v současné době s žádostmi o dotace. Máme podané dvě větší, jedna na ROPu Jihovýchod na „Zkvalitnění výuky na ZŠ“ – vybavení školy novou výpočetní technikou, dále také na výuku chemie a fyziky. Jedná se o částku 2.5 milionu korun, dotace pokryje 85% požadovaných výdajů. Další podaná dotace je na Ministerstvu školství na vybudování „Víceúčelového hřiště u ZŠ a MŠ“, které bude na současném nevyhovujícím prašném hřišti nad školou. Pokud se dotace podaří, byly by vedle sebe jak hřiště pro nejmenší tak pro větší a obě hřiště budou sloužit nejen škole, ale také všem ostatním. Náklady jsou dle projektu 3 miliony korun, dotace pokrývá 70% nákladů.

Další informace je k dotaci „Zkvalitnění přístupových komunikací a vybudování parkoviště k Národní kulturní památce ve Křtinách“. Velmi mě mrzí, že mám pro vás všechny, kteří celý průběh žádosti sledujete, špatnou zprávu. Den a půl před nabytím právní moci územního rozhodnutí, které bylo poslední podmínkou pro přiznání dotace, se dva účastníci řízení, křtinští občané, odvolali a v důsledku toho jsme byli z dotačního řízení vyloučeni. Městys Křtiny tak přišel o dotaci z prostředků EU ve výši 14 milionů Kč v novodobé historii jednu z nejvyšších. Zůstal nám jen projekt a nezbývá než čekat jestli v novém období 2014 – 2020 bude podobná dotace vyhlášena.

Byli jsme úspěšní při žádosti o dovybavení Komunitního sadu pod školou, kde k dotaci od nadace Via, jsme obdrželi také 40.000 Kč od JMK. Předběžný termín slavnostního otevření je plánován na 22. června.

Dále byla podána žádost na opravu kapličky nad penzionem u Faustů u MAS Moravský kras na 90.000 Kč. Budeme vás včas informovat, jak budeme případně s přiznáním dotací úspěšní.

Starosta

Vesnice roku 2013

Jak jistě už někteří z Vás vědí, i letos jsme se přihlásili do soutěže Vesnice roku 2013 Jihomoravského kraje. V současné době již známe termín, kdy přijede hodnotící komise. Přijedou ve čtvrtek 20.06 v 8.00 hod a zdrží se dvě hodiny do 10.00, tak jako ve všech soutěžících obcích. V těchto dvou hodinách máme možnost se prezentovat a ukázat v čem jsme jiní a lepší než ti ostatní. Chtěl bych požádat Vás, kteří máte zájem pomoci při prezentaci, nemusíte se na ní přímo podílet, ale velmi se oceňuje účast občanů při návštěvě komise, v jakém množství se dostaví a tím naši účast podpoří. Jen pro dokreslení jaká byla účast v loňském roce v obci Rudka (u Domašova). Mají cca 350 obyvatel a komisi vítalo zhruba 250 lidí. Mohu to

potvrdit, protože jsem se tam byl loni podívat, jak vlastně taková prezentace vypadá. Význam soutěže nespočívá jen v tom, že se o Křtinách píše, ale když obdržíme jednu ze stuh, kterými se oceněné obce vyznamenávají, jsou s tím spjaté velmi zajímavé finanční odměny formou dotace.

V loňském roce jsme jako nováčci dopadli velmi dobře a komise nám kladla na srdce, abychom svou účast letos zopakovali, protože máme co nabídnout. Naše jediná slabá stránka byla, že jsme se přihlásili poprvé. Chtěl bych nám všem popřát v letošním ročníku co nejlepší umístění a dopředu velmi poděkovat všem, kteří se na přípravách jakýmkoli způsobem budou podílet.

starosta

ŠKOLA

Konkurz na ředitele ZŠ a MŠ ve Křtinách

Dne 22.05.2013 proběhl vyhlášený konkurz na místo ředitele ZŠ a MŠ ve Křtinách. Konkurzní komise určila pořadí přihlášených kandidátů a dle dosažených výsledků doporučila zřizovateli jmenovat novým ředitelem RNDr. Petra Lukáše. Jmenování proběhne v nejbližších dnech s nástupem do funkce od 01.08.2013.

starosta

ZŠ a MŠ Křtiny a pan děkan

V roce 2008 se konal Den Křtin s mottem: Křtiny jedna velká rodina. Pásmo školy bylo věnováno historickému vývoji života rodiny. Dovolte, abychom textem z tohoto pásma přiblížili to, jak jsme pana děkana vnímali ve škole:

„Doby to byly různé i hrůzné. Dnes ale jsme tady a poslední písničku, Ó pane náš, věnujeme tomu, kdo se dívá do hrobu i kolébky, zasévá semínko víry na ulici i v lavici kostela, laskavě promlouvá s turisty i poutníky a hlavně patří do naší široké rodiny.“

Dagmar Bibrová

SPOVKY

Výzva ke Dni Křtin

Milí spoluobčané, letošní Den Křtin, který se koná 21. září, bude mít motto **Ke kořenům**. V jeho rámci chceme uspořádat výstavu rodinných rodokmenů a fotografií s tématem tradičních akcí. Proto se na Vás obracíme s prosbou, abyste prohledali své fotografické archívy a vybrali z nich fotografie,

kteří ukazují různé tradice, například hody, ostatky, svatební obřady (zalikování), hrkání a podobné i zaniklé akce. Jedná se nám o fotografie do roku 1993. Ty pak s popiskou o jakou akci se jedná a z jakého je přibližně roku noste na OÚ městyso.

Dále hledáme všechny, kteří se zabývají genealogií svých rodin a sestavují své rodinné rodokmeny. Prosíme o jejich zapůjčení. Tyto rodokmeny můžete donést panu Ing. Miroslavu Drápelovi. Všechny materiály Vám budou v pořádku vráceny.

*Organizační výbor
Dne Křtin*

Velikonoční jarmark 2013

Letošní Velikonoční jarmark se vyznačoval velkým zájmem našich obyvatel. Měl také co nabídnout. Již při vchodu se vyznačoval pěknou výstavou prací dětí z mateřské i základní školy. Děti překvapily také dekoračními velikonočními výrobky. Byly moc pěkné a zájemci si je mohli odnést domů. Prodejci nabízeli krásné kraslice s ukázkami jejich zdobení, medařské výrobky a víno, spojené s ochutnávkou. Zájem byl rovněž o koření, výrobky z korálků, keramiku, perníčky, dekorativní předměty

a přírodní kosmetiku. Pan Hrubý předváděl pletení pomlázek. Nesmíme zapomenout ani na výborné pečivo paní Konvalinkové z Bukovinky a voňavé masné výrobky z Lipovce. Díky našim seniorům, kteří s pomocí hasičů a dětí ZŠ a MŠ připravili důstojné prostředí a zajistili účast prodejců.

Tak nashledanou při Vánočním jarmarku 7. prosince.

Svatava Urbánková

Praha byla potřinácté Ledová.

Třináctý ročník Ledové Prahy – největší otevřené akce Pionýra a nadace Dětem 3.tisíciletí se konal jako obvykle v prodlouženém víkendu o pololetních prázdninách (1.-3.2.2013). Navštěva Prahy nabízí dětem možnost zajímavě využít pololetní prázdniny, podpořit jejich zvědavost, tvořivost a zájmy. I my jsme se již po páté stali součástí několika tisíc dětí z celé republiky (podle záznamů jich letos bylo 10 984). Mimopražským skupinám je zajištěno ubytování v pražských školách a že zájem je opravdu veliký jsme se přesvědčili již první den, když jsme vystoupili z metra a nastupovali do autobusu směrem na Chodov. Dominik, který naši skupinu uzavíral, dal přednost menším dětem, které jely stejným směrem, a potom se s batohem na zádech nemohl do autobusu dostat. Naštěstí pan řidič tak dlouho otevíral a zavíral dveře, až se mu podařilo proklouznout dovnitř. Letos jela skupina starších „matadorů“, která za svůj pionýrský věk navštívila akci již po třetí a ocenila výchovu k samostatnosti i navazování známostí s dětmi, které byly ubytovány ve stejné ZŠ. Uložili jsme batohy v 7. A., která se v těch třech dnech stala naším zázemím a již ve 13. hod. jsme vyrazili za poznáním našeho hlavního města. V tramvaji č. 9 jsme se na chvíli rozloučili. Já jsem šla navštívit svoje pražské spolupracovnice a děti měly naplánovanou prohlídku Betlémské kaple a Náprstkova muzea. Kolem 16. hod jsme byli už zase všichni pohromadě a vyrazili jsme na prohlídku Pražského hradu a okolí. Děti nádvořím kolem katedrály sv. Víta jen prolétly, ale já jsem měla co dělat, abych se skupině neztratila. „*Svatovítský chrám je jako les, kde bzučí skrytá včela. Jako hudba, která zkameněla. Jako hvězdolet, co míří ke hvězdám. A kdo se k těm hvězdám vypraví? Jen ti co jsou věčně zvědaví.*“

Sešli jsme se u Zlaté uličky, která se dětem nesmírně líbila, prolézali jsme hradní ohoz, kde byla vystavena spousta rytířských brnění, střílnami bylo vidět krásné, stmívající se panorama hlavního města. Potom ještě věž Daliborka a sešli jsme dolů na Klárov, kde jsme ve skalním masivu našli pamětní desku rudoarmějce Gončarenka, který zahynul při osvobození Prahy v r. 1945. Bylo mu 25 let. Chtěli jsme k desce položit aspoň jeden rudý karafiát, ale v Praze se

rudé karafiáty nedaly nikde koupit. Slíbila jsem dětem, že to v květnu až pojedu do Prahy napravím a kytku si dovezu od nás – z Moravy.

V Praze na první pohled nikde moc sněhu a ledu nebylo, spíš zaujala Vltava rozbořená přílivy vod z tání. Měli jsme původně objednanu projížďku Čertovkou a po Vltavě, ale pro velký stav vody byla tato akce zrušena. Prohlédli jsme si muzeum Karlova mostu, kde nás překvapila nádherná výstava slámových Betlémů a zajímavý byl i původní odkrytý pilíř Juditina mostu, který před stavbou Karlova mostu spojoval břehy Vltavy. Znovu jsem si vzpomněla na básničku J. Žáčka „*K čemu jsou mosty přes řeku? Aby měl člověk blíž k člověku.*“

Vyšli jsme z muzea a byla už úplná tma, chtěli jsme dětem ještě ukázat večerní Staré město, ale byli jsme jednoznačně přehlasováni. Chceme zpátky do školy. A tak skončilo dobrodružství prvního dne a protože nám bylo už všem zima a měli jsme hlad, těšili jsme se všichni na nákup u Vietnamce, který měl obchod hned vedle školy otevřený od rána do pozdního večera.

Druhý den, sobota, byl nejnáročnější den naší výpravy. Odjížděli jsme ráno po osmé a vrátili jsme se až o půl jedenácté večer. Den začal návštěvou botanické zahrady v Troji, kde jsme byli snad jediní zimní návštěvníci, ale kluky přece jenom zaujaly venkovní bambusy a opuncie a potom nás čekal fantastický sklepík Fata Morgána. Ten jsme si prohlíželi každý podle svého zájmu, ale vydrželi jsme tam dvě hodiny. Potom jsme se přesunuli do Národního technického muzea, jehož tři patra jsme zdolali právě do oběda. Každý z nás se těšil na slíbený teplý oběd v restauraci U Lišků. Kolem třetí jsme už prohlíželi v Celetné ulici muzeum útrpného práva, kde na nás dýchly hrůzy středověku náležitě zpracované nejenom ve figurínách, ale i ve zvukových efektech. Na Staroměstském náměstí se konal rej masopustních masek a čtvrtá hodina byla věnována prohlídce orloje. Malé občerstvení v metru ve stanici Budějovická a byl zde večer, který bývá tradičně zakončen koncertem Děti dětem v Paláci kultury. Koncert je výběrem nejzajímavějších vystoupení z republikových přehlídek soutěže Pionýrský Sedmikvítek. Letos si těch prvních cen soutěže odnesla hodně Morava. Nádherné vystoupení měl dětský folklorní soubor Bystrouška z Bílovic nad Svitavou. Sklidil naše nadšené ovace. Koncert se nejméně o hodinu protáhnul a myslím si, že byl i důstojnou tečkou za naší výpravou do Prahy.

Ráno už nás čeká jenom balení, úklid třídy a šťastný návrat domů. Ve zbývajícím čase před odjezdem autobusu část skupiny ještě stačila z tramvaje zhlédnout pověstnou libeňskou zatáčku na rohu ulice V Holešovičkách, kde byl spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Pro mne jako hospodářku skupiny zbývá úkol najít zase za dva roky nějaké finanční prostředky, abychom stověžatou Prahu mohli opět navštívit.

Lída Boháčková

Počítače nejen pro seniory.

Také v letošním roce se uskutečnil pro zájemce Kurz základních a pokročilých uživatelských ICT znalostí a dovedností. V deseti lekcích se zúčastnění naučili nebát se sáhnout na klávesnici počítače, naučili se komunikovat s ostatními, vyhledat si informace z internetu, aj. Umějí např. skypovat – což pro mnohé bylo neznámé slovo. Sice ještě nedosáhnou znalostí našich dětí, alespoň se k nim však přiblížili. I tato zkušenost je dobrá pro vzájemné porozumění generací. Kdysi mně můj starší spolupracovník prozradil, jak se dobře orientovat a být vždy alespoň částečně v obraze. „*Není důležité všechno znát, ale je potřeba vědět kde a jak to hledat.*“ A pro tuto myšlenku je počítač nenahraditelný.

Děkujeme Úřadu městyse a vedení ZŠ a MŠ Křtiny. Zvláště pak naši lektorce p. Ing. Bíbrové a jejím pomocníkům z řad dětí ZŠ, kteří nám byli nápomocni při zdolávání úskalí, která nám POČÍTAČ připravil.

Svatava Urbánková

Třetí sudba

Jako každý rok i letos na jaře proběhla jedna z největších kulturních událostí celého roku - totiž premiéra hry ochotnického sdružení KŘOVÝ. Tentokrát se jednalo o hru Třetí sudba na motivy pohádky ‚Slavík‘ od H. Ch. Andersena. Režie se ujala Marcela Kuchyňková, hudbu složil Lukáš Sotolář. Na jednotlivých představeních jste pak mohli slyšet hudební doprovod v podání divadelní kapely, složené z klavíru, kytary (Lukáš Sotolář), klarinetu (Karel Kocman) a houslí (Petra Havelková). Tou nejdůležitější osobou na jevišti však i nadále zůstává Jindra Tarnovská jako nápověda.

Třetí sudba je pohádka nejen o sudičkách a nejen pro děti. Je to příběh o očarované královně Viole, kterou od prokletí Černé paní může zachránit jen sudič Svorka, takové malé, náhradní kolečko sudiček. Svou roli sehraje i povedená návštěva v podání nafoukaného, mocí posedlého barona a přihlouplé hraběnky. Díky důvtipu Svorky a jeho bratrance Notíka, ale i díky pomoci vychytalé služebné Lazie se samozřejmě nakonec vše v dobré obrátí.

Letos členové KŘOVÝ odehráli zatím čtyři představení - premiéra proběhla 12.4., následovalo druhé vystoupení ve Křtinách 14.4., poté v Brně ve Vaňkovce

15.4. a naposledy pak v Rudici 21.4. Tím však činnost křtinských ochotníků nekončí - mimo jiné se podílejí i na organizaci a realizaci Pohádkové jeskyně ke Dni dětí ve Výпустku. Akce se uskuteční v sobotu 8.6. Všichni jsou srdečně zváni!

Pavla Hloušková

Jarní vycházka

V den sv. Jiří se senioři vydali na vycházku za bledulemi do Rakoveckého údolí. Náš počet se rozrostl o nové tváře. Po deštivých dnech se konečně objevilo na naši objednávku sluníčko, které nás doprovázelo po celou vycházku. Částečným zklamáním bylo, že jsme přišli o asi dva dny později, a většina bledulí byla odkvetlá. Ale za to jsme viděli plantáže mědvědího česneku, které nás svou vůní zdaleka lákaly. Družná nálada během celé vycházky nás tolik okouzila, že při závěrečném posezení v bukovinské restauraci jsme začali plánovat další vycházky, na které zveme i nové zájemce. O jejich konání se dozvíte na kabelové televizi, v místním rozhlasu a na plakátcích. [obr. Vycházka]

Svatava Urbánková

MDŽ 2013

I letošní Mezinárodní den žen si křtinství senioři připomenuli písničkami a tancem. Škoda jen, že o tuto akci nemají zájem i ostatní občané, kteří jsou vždy zváni na všechny seniorské akce. Krásné odpoledne vyplnili kulturním programem žáci Základní školy. Zábava pokračovala při produkci manželů Ševčíkových. Přítomní se rozcházeli plni dojmů z pěkného družného setkání.

Svatava Urbánková

ZAPIŠTE SI

I. pouť za oběti totalit

1. pouť na poděkování za svobodu s prosbou za oběti totalit a za šťastnou budoucnost našeho národa i našeho světadílu bude ve Křtinách v neděli 23. června. V tomto měsíci se připomínají smutná výročí: vyvraždění a vypálení Lidic a Ležáků, poprava nevinně odsouzených Milady Horákové a generála Heliadora Píky a jistě by se našlo mnoho dalších. Svým způsobem jsme obětí totality my všichni, jednak proto, že necháváme klíčit ve svém srdci nenávist ne sice rasovou ani třídní, ale v každém případě hříšnou, protože náš Pán nás vede k odpuštění a k modlitbě za nepřátele a za ty, kdo nás pronásledují. Proto bude mši svatou v 10:30 hod. generální vikář brněnský obětovat nejen za všechny nevinně popravené a potrestané a jejich postižené rodiny, ale i za pronásledovatele a Boží slitování pro ně a také za změnu jejich i našeho smýšlení. Dopadem totalit je totiž názor (dnes žel velmi rozšířený), že za všechno mohou ti nahoře a že člověk nic nezmuže, takže nic nedělá, ani chodník si neuklidí ani okolí jeho bydliště ho nezajímá a práce pro veřejnost nebo volby už vůbec ne. Z toho vyplývá i další úmysl, který za mého dětství vždycky říkával z kazatelny náš pan farář P. Josef Hladký, vězeň nacistického režimu: Za šťastnou budoucnost našeho národa – a dnes ještě dodejme - i našeho světadílu, protože si nemáme planě stěžovat, ale modlit se. Je zajímavé, že 22. června je svátek dvou anglických mučedníků svědomí, sv. Jana Fishera a sv. Tomáše Mora, kteří byli vyhlášeni za patrony politiků. Ať i oni se přimlouvají za naše představitele i za nás, abychom si svobody vážili a dovedli jí využívat a ne zneužívat.

Při té příležitosti se v neděli 23.6. v 19.30 hod. ve spolkovém domě představí Burandívadlo z Brna a předvede hru Antonín Huvar. Tři nadšení kluci hrají celou hodinu o pronásledovaném knězi tak, že ani nedýcháte. Vstupné je dobrovolné, oni hrají pro dobro věci samé.

Mons. Jan Peňáz

Kalendář SPOLKOVÝCH akcí

Červen

2.6.2013	Boží Tělo v obojích ambitech – Farní úřad
8.6.2013	Pohádková jeskyně – KŘOVÝ a jeskyně Výпустek
9.6.2013	První svaté přijímání
23.6.2013	Pouť sloupských do křtin – předání praporu
29.6.-30.6.2013	Hanácká pouť – Farní úřad
29.6.- 14.7.2013	23. skautský tábor - Skaut

Červenec

- 1.7. – 13.7.2013 Tábor Jeseníky - Pionýr
13.7.2013 Armádní den v jeskyni Výпустek
23.7.2013 Havaj párty
25.7.2013 Ze Křtin do Křtin pěšky přes kostely Moravského krasu
– Farní úřad

Srpen

- 10.8.2013 Letní den v Arboretu Křtiny – Moudrost stromů - Pionýr
17.8.2013 Hody
21.8.2013 Zastávka pěších poutníků z Levého Hradce na Velehrad
– Farní úřad

Září

- 6.9.2013 Skautská zahajovací schůzka - Skaut
8.9.2013 Naše domácí křtinská pout'
– před svátkem Jména Panny Marie – s latinskými zpěvy,
odpoledne společná Radostná cesta – Farní úřad
15.9.2013 Naše pěší pout' do Sloupu – vrácení praporu – Farní úřad
21.9.2013 Den Křtin

Říjen

- 5.10.2013 23. ročník turistického pochodu „Křtinská 50“
- Skaut, Sokol, SDH
19.10.2013 Podzimní den a Den stromů (Dykovy školky
a Klostermanova studánka) – Pionýr
20.10.2013 Dušičková pout' – Farní úřad
26.10.2013 5. cyrilometodějský den se staroslovanskými zpěvy
(26.10.883 dokončil sv. Metoděj překlad Písma)

RŮZNÉ

Památka na letošní výročí

K 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Moravu se na více místech naší Moravy uvažuje o postavení sochy, která by toto jubileum připomínala nejen nám, ale i potomkům. I cyrilometodějské Křtiny se tímto záměrem přes všechny překážky vážně zabývají.

Je tu ještě jedna možnost, jak si připomenout tuto významnou událost. Jmenuje se povýšení znaku. Dosud v našem znaku máme krásný zelený smrk na stříbrném štítě. Co kdyby náš znak tvořil zelený štít se stříbrnou špicí? To jednoduše řečeno znamená, že zelený smrk by zůstal tak jak je, protože ke Křtinám historicky patří, ale v obou horních rozích by přibyla zelená plocha. Napravo

by pak na ní byla stříbrná mušle, která jasně připomene křest a Vallis baptismi - Údolí křtu (mohla by tam být také křtitelnice anebo cyrilometodějský kříž, to už záleží na heraldikovi, který bude znak povyšovat). Stříbro vždycky připomíná vodu. V levém horním rohu by pak na zeleném podkladě byly dvě zlaté korunky. Budou se tam pěkně vyjímat a připomínat sochu Panny Marie - magnet, který do našeho městyse přitahuje už 803 let tolik lidí. A zlaté korunky pozehané přímo od papeže má jen málo poutních míst.

Nejprve tento návrh musí samozřejmě prodiskutovat občané, pak by výtvarník připravil návrh a až jej schválí zastupitelstvo a posoudí heraldická komise Parlamentu ČR, je možné požádat jeho předsedu, aby našemu městyši takto povýšený znak udělil. Pak bychom v něm měli trvalou památku na letošní výročí, jasnou připomínku jména svého bydliště a pěkný symbol jeho slávy.

Mons. Jan Peňáz

Významné výročí Moravanů

V letošním roce uplyne 1150 let od příchodu bratrů ze Soluně, slovanských apoštolů, sv. Cyrila a Metoděje na Moravu. Na mnoha místech Moravy budou u příležitosti tohoto jubilea postavena nová výtvarná díla – sousoší sv. Cyrila a Metoděje, a také knížete a krále Moravanů sv. Rostislava, který o vyslání věrozvěstů požádal byzantského císaře Michala III.

Např. V Brně na Petrově, na vrchu Náκλο u Ratíškovic a Milotic v Hodonínském okrese, v Moutnicích na Brněnsku a ve Strachotíně na Břeclavsku budou odhalena sousoší sv. Cyrila a Metoděje. V Rudici na Blanensku budou dne 5. července 2013 odhalena a vysvěcena Boží muka s reliéfem slovanských věrozvěstů. A ve Znojmě v místní části Hradiště bude odhalena a vysvěcena socha knížete a krále Moravanů sv. Rostislava, kterého v roce 1994 svatořečila pravoslavná církev v Prešově a v Brně.

Ve Křtinách máme krásnou pověst o původu názvu městyse Křtiny. V pověsti se praví, že zde v dávných dobách křtili sv. Cyril a Metoděj Moravany, a tak údolí dostalo název Vallis baptismi – Údolí křtu. Obec, která zde později u starobylé svatyně vznikla, dostala název po Údolí křtu – Křtiny.

Královský řád Moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, o. s. (KŘMR sv. RaK, o. s.) přišel s iniciativou postavit ve Křtinách k tomuto výročí sousoší

sv. Cyrila a Metoděje. Myšlenka postavit sousoší věrozvěstů ve Křtinách získala podporu jak na radnici, tak i na farním úřadu ve Křtinách, a také u ŠLP Masarykův les ve Křtinách a organizačního zajištění se ujal řád Moravských rytířů (když s tou myšlenkou přišel).

V současnosti sousoší sv. Cyrila a Metoděje vytváří sochař pan Bedřich Vašík z Liděřovic u Veselí nad Moravou. Dílo bude z umělého kamene, který bude vyztužen ocelovou konstrukcí a následně získá bronzovou patinu.

Původní rozpočet na sousoší byl stanoven na 234 000 Kč.

Jelikož je pan B. Vašík častým poutníkem a ctitelkou matky Boží P. Marie ve Křtinách, tak původní cenu snížil na 210 000 Kč. Jelikož KŘMR sv. RaK přispěl na většinu výše uvedených děl, tak i na sousoší svatých věrozvěstů do Křtin přispívá částkou 10 000 Kč. Takže zbývá zajistit ještě 200 000 Kč.

I když jsme získali několik příslibů finanční pomoci, tak na celou částku k úhradě soch sv. Cyrila a Metoděje to nestačí. Z toho důvodu se řád obrací na křtinskou občanskou veřejnost s žádostí a prosbou o finanční výpomoc. Své dary můžete zasílat na účet KŘMR sv. RaK, který je vedený u Komerční banky v Brně. Číslo účtu je: 27-8609 120 287 / 0100. Přehled dárců a výše jejich finančních příspěvků budou uveřejněny s poděkováním v podzimním Křtinském zpravodaji.

Odhalení a posvěcení sousoší sv. Cyrila a Metoděje ve Křtinách se plánuje na sobotu 21. září 2013 u příležitosti konání oslav Dne Křtin. Za všechny příspěvky předem děkuji.

*Ing. Jiří P. Drápela, Eq.M., v. r.
Kancléř KŘMR sv. RaK.*

Botanický koutek před farou

Před farou roste Pupalka dvouletá (lat. *Oenothera biennis*, ang. evening primrose). Je to až 2 m vysoká bylina, která v prvním roce vyhání pouze přízemní listovou růžici, teprve ve druhém roce vyrůstá kvetoucí lodyha. Má žluté květy, které rozkvétají po západu slunce, kdy se rozevrou během několika vteřin. Hned další den do večera uvadnou. Květy jsou vonné zejména v noci, opylují je především noční motýli.

Lidově se jí říká noční panna. Sbírá se zejména semeno, z něhož se lisuje pupalkový olej, který je v posledních letech považován za velmi dobrý potravní doplněk, jenž může kladně působit při řadě onemocnění jako je např. atopický ekzém nebo lupénka a další potíže.

Mons. Jan Peňáz

Poděkování

velmi rád bych v našem Zpravodaji poděkoval paní Aleně Ráblové z Brna, která darovala městyso Křtiny dva obrazy z pozůstalosti svého otce, Břetislava Grégra, křtinského rodáka a prvorepublikového učitele v místní škole. Obrazy získal ve čtyřicátých letech minulého století od svých kolegů učitelů, amatérských malířů, kteří s ním tehdy ve zdejší škole působili. Autory obrazů s tematikou křtinského kostela jsou pánové učitelé Rumpel a Sekený. Obrazy dostaly nový rám a případní zájemci si je mohou prohlédnout v kanceláři starosty.

starosta

UNIKÁTNÍ NÁLEZ - zrušení roboty ve Křtinách

O tom, že i křtinské půdy mohou skrývat leccjaký poklad, přesvědčil se v uplynulých dnech náš místostarosta pan Mgr. Emil Pásek. V kufru s dokumenty z pozůstalosti svého strýce JUDr. Ferdinanda Páska objevil řadu zajímavých rodinných dokumentů. A mezi nimi ležela i unikátní 38 stránková smlouva, uzavřená mezi křtinskou vrchností a poddanými čtyř vesnic křtinského panství dne **1.října 1785**.

Vzácný dokument, sepsaný paradně zdobným písmem duběnkovým inkoustem na ručním papíru, nazvaný „*Robot aboliziions Kontract*“, osvobodil s okamžitou platností a na věčné časy křtinské poddané od staletých robotních povinností. Díky této smlouvě nejsou dnes již majitelé křtinských gruntů a zahrádek povinni robotovat na panském.

Osvobození od roboty nebylo samozřejmě zadarmo. Většina z 38 stran německo-českého textu obsahuje výčet povinností a plateb, kterými byli poddaní výměnou za nabytou svobodu zatíženi. Křtinští měli kupříkladu platit 91 zlatých a 14 krejcarů ročně a ještě museli nakácet 104 sáhy tvrdého dříví, aby měla vrchnost čím topit. Ostatní obce na tom byly podobně. Ale poddaní všech čtyř vesnic (Křtiny, Bukovina, Bukovinka a Ochoz) smlouvu podepsali.

Za správce panství vyjednával pan „*Anton Wallentin z Kušnic a Weinberku, Cýsařko-Královska Gubernialní Radda a Dworský Komisař*“.

Obec Křtiny během jednání zastupovali: **rychtář Antonín Trojáček, purkmistr Antonín Pásek, konšelé Martin Dwořák a Franz Hrabal a sousedé Karel Farlik a Jan Petruj**. Většina z nich připojila pod smlouvu jen tři křížky. To víte, končila Jiráskova doba temna, psát neuměli ani na radnici. Počítat ale uměli, takže dobře věděli, že se jim smlouva vyplatí. Ostatní obce měly na jednání své vlastní zástupce.

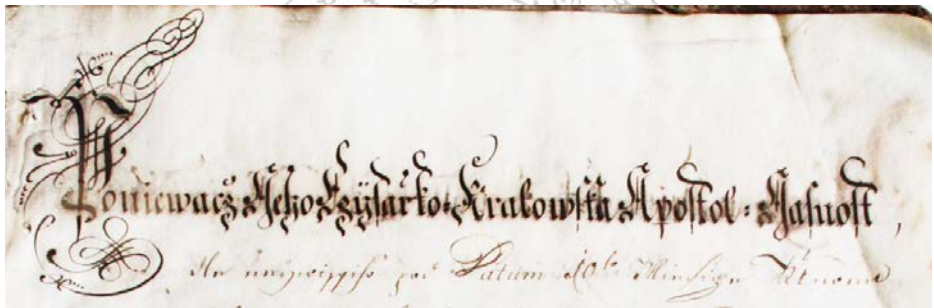
Smlouva byla důsledkem rozsáhlých reforem císaře Josefa II., který současně s tím zrušil i řadu klášterů, včetně „našeho“ zábrdovického a jejich majetky převedl pod státní správu. Česká verze smlouvy se hned ve svém úvodu na císařské reformy odvolává, počínajíc těmito rozkošnými slovy:

„Poněwač Jeho Císařko-Královská Apoštol. Jasnost ... nejmilostiwjéc ustanowiti ráčila, ...“

Také vám to připomíná tradiční starostenskou řeč při předávání hodovního práva stárkům? Kdo ví, kde se naši předkové při skládání hodovní řeči inspirovali. Možná, že právě v tomto *Robot abolizions Kontractu*.

Mimořádný dokument, kterým se může pochlubit opravdu jen málokterá obec, bude představen veřejnosti v rámci letošního Dne Křtin.

Petr Švenda

Náhoda tomu chtěla, že na toto sdělení tematicky navazuje následující příspěvek křtinského kronikáře dr. Zdeňka Opletala. Smlouvu, o níž jsme právě referovali, ani on v době psaní svého článku neznal. I pro něj je tedy smlouva a její obsah překvapením.

Poměry lidu poddaného v 18.století

Křtiny patřily v tomto století k panství Zábrdovickému, stejně, jako Bukovina, Bukovinka, Ochoz, Proseč, Židenice a Zábrdovice.

V Bukovině patřily Zábrdovickému klášteru lesy Vlčenec (217 měř) a Smrk (1813 měř). V Bukovince měl klášter v majetku 2341 měř lesa, dvě myslivny, hlinišťe, cihelnu, louky a pastviny. Ve Křtinách mívala vrchnost čtyři rybníky, pivovar na 567 sudů piva ročně, a 867 měř lesa. Podle smlouvy z roku 1785 museli poddaní ze Židenic dovážet do Brna z křtinských lesů 52 sáhů tvrdého dříví (*dnes již víme, že podobnou povinnost měli i obyvatelé Bukovinky - podle nově objevené smlouvy museli ročně vytěžít pro panstvo z křtinského revíru 117*

sáhů a do Brna dodat deset sáhů, to vše ale až po zrušení kláštera a roboty - pozn. red.). Vrchnost prodala ve Křtinách nejvíce vína na celém panství - ročně za 60 zlatých. Pobírala úroky z mlýnů: z horního mlýna 17 zlatých, z dolního mlýna 15 zlatých a z hádeckého mlýna 30 zlatých. V Proseči jí patřil dvůr, který měl 235 měr polí a 270 měr pastvin a luk, jež dávaly 50 vozů sena a 8 vozů otav. Další nemovitosti měl klášter i v okolních obcích.

Poddaní museli na majetku vrchnosti robotovati. Podle starých zpráv se vedlo obyvatelům dříve celkem dobře, zlé poměry nastaly až po válce třicetileté. Po této válce totiž jak vrchnost světská, tak i duchovní poddaným značně přitěžovaly.

V 18. století byla tato týdenní robota: z půllánu jeden den s potahem a jeden den pěšky, ze čtvrtlánu pěšky 3 dni, z půlčtvrtlánu 1 a půl den pěšky, z chalupy 1 den. Od svatého Jana do Svatého Václava byla robota těžká: z půllánu 6 dní v týdnu, ze čtvrtlánu 6 dní v týdnu, z poloviny čtvrtlánu 3 dni v týdnu a z chalupy 2 dni v týdnu.

Na konci žní mívali poddaní dožínky: každý robotník dostal od vrchnosti zdarma polévku, půl libry masa, jeden koláč, jeden máz piva, půllánici všechno dvojnásobně - jen však z Bukoviny. Pro deset osob dávala vrchnost jednu mírku hrachu s kroupami, jeden žejdlík omastku, jeden žejdlík soli a pro čtyři osoby jeden chléb. Na koření a jiné kuchyňské potřeby bylo dáváno lidem z Bukoviny, Bukovinky, Křtin a Ochoze - 1 zlatka 30 krejcarů, na věnec jedna zlatka a zaplácena jim k obveselení hudba. Kromě roboty platili poddaní penězi úroky a to o Svatém Janu a Svatém Václavu. Tyto pro Křtiny dělaly: 1 zlatý 27 krejcaru až 2 zlaté 18,5 krejcaru, pro Bukovinu 7 zlatých 42 krejcarů a 48 slepic, pro Bukovinku za půl roku 3 zlaté 48 krejcarů a 14 slepic. Kromě toho tyto obce musely platit ještě za pastvu v rozsahu 6-13 zlatých. Tyto údaje pocházejí z roku 1750.

Poněkud se poddaným ulehčilo vydáním robotního patentu v roce 1775, za vlády Marie Terezie. Osobní nevolnictví zrušil až císař Josef II. v roce 1781. V okolí Brna byla robota vykupována na věčné časy v roce 1846. Obce panství Zábřdovického měly velkou jistinu 36 953 zlatých.

*Dr. Zdeněk Opletal
kronikář městyse*

Hasičská pout' Křtiny

Dvanáctá Hasičská pout' Křtiny, pořádaná farností Křtiny, ve spolupráci s SDH Křtiny, Kanice, Bukovina, Babice n.Sv. a s městysem Křtiny, se od předcházejících poutí lišila tím, že ji s námi již neprožíval pan děkan Tomáš Prnka,

který po dlouhotrvajících zdravotních potížích zemřel ve věku 87 let a po téměř čtyřicetiletém působení ve farnosti Křtiny, v pátek 29. března. Tento vzácný člověk, který mě v roce 2001 oslovil s návrhem zorganizovat a uspořádat ve Křtinách hasičskou pouť, což se za jeho výrazné osobní podpory podařilo poprvé v roce 2002 při svátku sv. Floriána, patrona hasičů a bez přerušení se tato hasičská slavnost koná doteď. I díky

významnému poutnímu místu Křtiny, ale zejména osobnímu působení pana děkana Tomáše Prnky, se vzpomínka na sv. Floriána u hasičů Jihomoravského kraje i kraje Vysočina šířila a jestliže první pouť navštívili zástupci 22-ti sborů, tak nyní to již bývá v průměru 50 sborů s přibližně více jak pěti sty hasiči. Říká se, že je to po pouti na Hostýn druhá největší akce hasičů v Jihomoravském kraji. Křtinská pouť je však odlišná tím, že slavnostní průvod hasičů, vedený od koupaliště k chrámu Panny Marie Křtinské, doprovází koňská spřežení s historickými koněspřežnými stříkačkami a dále je zde ve více jak kilometr dlouhém průvodu historická i novodobá technika našich hasičů. Jiné je také to, že slavnost nekončí mší, ale po mši je připraven další program před kostelem s úžasným a až akrobatickým vystoupením děvčat z taneční skupiny Glitter Stars ze Slavkova. Dále jsou k vidění ukázky činnosti hasičů, letos to byl zásah dvou historických družstev s koněspřežnými stříkačkami – SDH Kanice a Ořechov u B. na hořící objekt, po kterém následovaly ukázky činností našich nejmenších hasičů z přípravy (to jsou děti od tří do šesti let). Během celé slavnosti se hasiči mezi sebou baví a vyměňují si zkušenosti. K dobré náladě přispívá dechovka Sivická kapela. Také v očích veřejnosti došlo oproti minulosti k výrazné změně při pohledu na to, co hasiči umí a co dělají.

Slavnostní mši ke sv. Floriánu letos sloužil Monsignore Jan Peňáz a zhostil se tohoto úkolu docela dobře. V závěru mše požehnal pamětní mramorové desce, kterou hasiči věnovali jako poděkování za přízeň a za pořádání hasičských poutí zemřelému panu děkanu Tomáši Prnkovi. Pamětní

deska je umístěna v kostele u sochy sv.Floriána. Za hasební okrsek Pozořice byla položena k hrobu pana děkana kytice.

Organizaci celé slavnosti zajišťovali vzorně hasiči z SDH Křtiny, Bukovina, Babice n.Sv. a Kanice. O pitný režim vč.naplnění žaludků účastníků pouti se mimo místní restaurace starali hasiči z SDH Sívce a Bukovina se svými polními kuchyněmi s gulášem či vynikající cigárkou z udírny. Dík patří všem organizátorům této slavnosti.

Zajištění pouti v tak velkém rozsahu včetně malého občerstvení zúčastněných hasičů při oslavě svátku sv.Floriána by nebylo možné bez sponzorů a příznivců hasičů. Letos přispěla Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s., příspěvek poskytly i některé sbory : SDH Velatice, Hostěnice, Viničné Šumice, Tvarožná, Ochoz u B., Babice n.Sv., Kovalovice, Kanice a hasební okrsek Adamov.

A jako již každoročně zvu na tomto místě všechny příznivce hasičů i hasiče na Hasičskou pouť do Křtin v příštím roce 2014.

ing.Vladimír Kalivoda
starosta obce Kanice, člen organizačního výboru.

FEJETON

Náplava

Ctihodná stolní společnost, která se jako každý rok o Zeleném čtvrtku sešla pod vedením doktora Míly Pokorného v hostinci U Farlíků, řešila tentokrát státotvorné téma, kdo z členů společnosti je starousedlík a kdo jen náplava. Náhoda tomu chtěla, že jsem byl se svou ženou Zdenkou jednání společnosti účasten. Osměluji se proto přednésti k tomuto tématu svůj skromný názor:

Jsem náplava. Ve Křtinách totiž bydlím teprve něco přes půl století, takže si označení náplava bez milosti zasluhuji. Říká se tak lidem, kteří přišli mezi domorodce bůhví odkud a teď tu s nimi bydlí. Obvykle nese toto označení poněkud hanlivý přídech. Nebývá totiž snadné vřadit se do složité struktury společenských vztahů vesnice, takže se vždycky najde někdo, komu se „*nepůvodní původ*“ nelíbí.

V poslední době překotně vznikají okolo mnohých vesnic strakaté modrorůžovožluté kolonie domků, přezdívané „*Beverly Hills*“ a do nich přicházejí spousty nových tvářích, většinou z měst, jejichž představy o životě na vesnici se často míjejí se zvyklostmi místních, takže i dnes je označení náplava aktuální a často zavání úsměškem.

U nás ve Křtinách je ovšem situace naplavenců přece jen o poznání lepší. Poslední „*Beverly Hills*“ - Kolonku - nechal zde postavit Adast Adamov před

